



# KADERNOTA OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT 2020

VERSIE 29 NOVEMBER 2018



# KADERNOTA OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT 2020

VERSIE 29 NOVEMBER 2018

<b>In opdracht van</b>	Dagelijks Bestuur ODZOB
<b>Opgesteld door</b>	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant Postbus 8035 5601 KA Eindhoven
<b>Datum</b>	Versie 29 november 2018
<b>Status</b>	Definitief

# Inhoudsopgave

<b>1</b>	<b>Inleiding</b>	<b>3</b>
<b>2</b>	<b>De uitdagingen in 2020 en volgende jaren</b>	<b>4</b>
2.1	Missie en visie	4
2.2	Relevante ontwikkelingen	4
2.2.1	Wet VTH en Algemene maatregel van bestuur VTH	4
2.2.2	Omgevingswet	5
2.2.3	Klimaat en energie	6
2.2.4	Toekomstbestendige veehouderij	7
2.2.5	Overdracht bodemtaken: accentverschuivingen in de aanpak van provincie naar gemeente	8
2.2.6	Transitie bodemtoezicht	8
2.2.7	Verbod op asbestdaken 2024	9
2.2.8	Zeer zorgwekkende stoffen	9
2.2.9	Wet natuurbescherming	9
2.2.10	Specifieke provinciale, regionale en lokale ontwikkelingen	10
2.3	Waar zet de ODZOB op in	10
2.3.1	Inleiding	10
2.3.2	Samen meer waarde	10
2.3.3	Kwaliteit	11
2.3.4	Eén regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau van VTH taken	11
2.3.5	Aandachtsgebieden 2020	12
2.3.6	Uitvoering van de taken	20
<b>3</b>	<b>Financiële uitgangspunten</b>	<b>21</b>
3.1	Inleiding	21
3.2	Baten	21
3.3	Lasten	23
3.4	Indexering	23
3.5	Tarieven	23
3.6	Investerings	24
3.7	Weerstandsvermogen	24
3.8	Vennootschapsbelasting (VPB)	24

# 1 Inleiding

Volgens de per 1 januari 2015 van kracht geworden wetgeving voor gemeenschappelijke regelingen (GR) dient de ODZOB vóór 1 augustus de begroting van het daaropvolgende jaar te verzenden aan de toezichthouder. Tevens dient het Dagelijks Bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarop de begroting van toepassing is, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten te zenden. Om tijdig over een vastgestelde begroting 2020 te beschikken zal het DB de ontwerpbegroting 2020 uiterlijk 15 maart 2019 aan de raden en staten toesturen.

In de voor u liggende kadernota 2020 zijn de uitgangspunten voor de begroting 2020 opgenomen. De kadernota is tot stand gekomen na afstemming met door de deelnemers samengestelde werkgroep van financieel deskundigen en een bestuurlijk-ambtelijke werkconferentie met de deelnemers op 27 september 2018. Belangrijkste uitgangspunt voor de begroting 2020 (en de meerjarenraming 2021-2023) is dat deze sluitend is en voorziet in maatregelen die ook op langere termijn een sluitende begroting waarborgen.

## 2 De uitdagingen in 2020 en volgende jaren

### 2.1 Missie en visie

In het concernplan<sup>1</sup> zijn de missie en visie opgenomen die richtinggevend zijn voor de organisatie van de ODZOB (en daarmee voor deze kadernota).

Op basis hiervan is de missie en visie als volgt nader uitgewerkt:

Missie: waar *staan* we voor?

Samen meer waarde voor een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant.

Voor en met gemeenten, provincie en netwerkpartners voeren we taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geven we advies op het gebied van omgevingsrecht.

De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.

Visie: waar *gaan* we voor?

De ODZOB ontwikkelt zich als de vanzelfsprekende partner in Zuidoost-Brabant die hoogwaardige, innovatieve en betaalbare diensten levert in het kader van de Omgevingswet. Wij zijn overtuigd van de kracht van de samenwerking met onze deelnemers.

Samen zorgen we voor de balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving. Hiermee sorteren we voor op het wezen van de nieuwe Omgevingswet: waar de overheid een andere, faciliterende rol heeft, en waarin participatie van burgers en bedrijven wordt aangemoedigd. Van burgers, bedrijven én van onze eigen medewerkers wordt meer eigen verantwoordelijkheid verwacht; maar waar het vertrouwen wordt geschaad, is het eveneens de taak van de omgevingsdienst om stevig de grenzen te bewaken en handhavend op te treden.

De ODZOB werkt samen met andere organisaties die werkzaam zijn op het gebied van de fysieke leefomgeving. Samen met hen en de deelnemers aan de GR verbeteren we de kwaliteit van de fysieke leefomgeving: veiliger, gezonder en minder overlast. Dit alles onder het motto: “**Samen meer waarde**”. De ODZOB is niet alleen de uitvoeringsdienst op het gebied van VTH-taken voor de deelnemende gemeenten en provincie maar adviseert ook de deelnemers op gebied van omgevingsbeleid op basis van de ervaringen en informatie die is verkregen bij de opgedragen uitvoeringstaken. De ODZOB opereert als strategische partner en verlengstuk van de deelnemers.

### 2.2 Relevante ontwikkelingen

Voor een goede taakuitvoering door de ODZOB is het belangrijk dat problemen en ambities in de fysieke leefomgeving in beeld zijn en dat rekening wordt gehouden met landelijke, provinciale en regionale omgevingsfactoren. De hierna beschreven ontwikkelingen zijn het meest relevant voor de taken die de ODZOB uitvoert voor de deelnemers.

#### 2.2.1 Wet VTH en Algemene maatregel van bestuur VTH

Op 14 april 2016 is de Wet VTH in werking getreden. Het doel van deze wet is een veilige en gezonde leefomgeving, door het bevorderen van de kwaliteit en samenwerking bij de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht. De wet is een invulling van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en regelt de randvoorwaarden voor gemeenten en provincies om tot een hogere kwaliteit van handhaving te

---

<sup>1</sup> Het concernplan is op 25 september 2014 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. In 2018 zal door het nieuw geformeerde AB een nieuw concernplan 2019-2022 worden vastgesteld.

komen. Zo wordt het basistakenpakket van de omgevingsdiensten wettelijk verankerd en worden gemeenten en provincies verplicht een verordening kwaliteit VTH te hebben.

De VNG en het IPO hebben daarom een modelverordening kwaliteit VTH opgesteld. De gemeenteraad heeft met dit model een handvat bij het opstellen van een gemeentelijke verordening over de kwaliteit van de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De verordening gaat over alle Wabo-taken en bevat output- en outcomedoelen.

Met deze wet is ook de wettelijke basis van het nieuwe VTH-stelsel verankerd. Het nieuwe VTH-stelsel, dat vanaf 2010 samen door alle provincies en gemeenten is opgebouwd, bevat een landelijk dekkend stelsel van 29 omgevingsdiensten. In deze diensten vindt de uitvoering van in elk geval de basistaken plaats.

In opdracht van het ministerie van I en M heeft bureau Berenschot een evaluatie van de wet VTH uitgevoerd. De hoofdconclusie is dat het stelsel van Omgevingsdiensten staat en niet meer is weg te denken. De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- investeer op kwaliteit;
- betrek de OD's bij de beleidscyclus en
- zorg voor transparantie;

Opvallend is dat bij de aanbeveling voor de verbetering van de kwaliteit expliciet wordt vermeld dat dit niet gezocht moet worden in aanscherping van de kwaliteitscriteria. Het bureau adviseert een systeem van collegiale toetsing of een commissie van experts die toeziet op de kwaliteit.

Er moet een balans ontstaan tussen standaardisatie en maatwerk, die bestaat naar onze mening uit standaardisatie voor alle reguliere VTH-taken en maatwerk voor bestuurlijke prioriteiten.

De Omgevingswet zal een grote impact hebben op de Omgevingsdiensten. Berenschot beveelt de Omgevingsdiensten aan om zich actief voor te bereiden op de Omgevingswet en hun meerwaarde te presenteren aan de deelnemers zodat er een actieve samenwerking ontstaat.

Naast voorgenoemde wet is sinds 1 juli 2017 het Besluit Omgevingsrecht (Bor) van kracht. In de AMvB is vastgelegd wat basistaken zijn. Ook worden daarin eisen gesteld aan de beleidscyclus, dienen bevoegde gezagen te komen tot een gezamenlijk uitvoeringsniveau van de basistaken en de uitkomst daarvan te monitoren.

De impact van de Bor is voor zowel ODZOB als de deelnemers aanzienlijk: de discussie over wat wel en niet basistaken zijn, is afgerond, en deelnemers zullen de komende periode om die reden extra taken overdragen aan de ODZOB. De formatie van de ODZOB zal daardoor groeien (aanvullend aan de jaarlijkse groei in verzoektaken). Ook zullen deelnemers in de ODZOB samen met de dienst op diverse terreinen regionaal uitvoeringsbeleid dienen vast te stellen; voorbereiding hiervan geschiedt in het Algemeen Bestuur (AB), en vervolgens zullen de bevoegde gezagen ieder afzonderlijk het regionale beleid dienen vast te stellen. Dat betekent dat de agenda's van de colleges van B&W en GS steeds vaker gevoed zullen worden met stukken die zijn voorbereid in het AB van de ODZOB.

### **2.2.2 Omgevingswet**

De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De herziening heeft een grote impact op de manier van werken, de cultuur, het juridisch en technisch instrumentarium en grote gevolgen voor de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruikersgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering. De datum van inwerkingtreding is bekend, 1 januari 2021.

De herziening vraagt om regionale afstemming en samenwerking. De ODZOB wil zich graag samen met de

deelnemers in de GR en de andere betrokken partners, waar onder de Metropoolregio Eindhoven (MRE), GGD en VRBZO, voorbereiden op de komst van de wet.

De Omgevingswet beoogt een vergaande integratie tussen milieu, ruimtelijke ordening, gezondheid en veiligheid. Samen met de GGD, de Veiligheidsregio beschikt de Omgevingsdienst over informatie en kennis die van belang is bij het opstellen van omgevingsvisies en omgevingsplannen van de deelnemers. In samenwerking met de andere gemeenschappelijke regelingen staat deze informatie en kennis ten dienste staan van onze deelnemers.

De visie met betrekking tot de Omgevingswet is verwoord in het concernplan. De ODZOB zal op de Omgevingswet voorbereid zijn om ook in de toekomst het basistakenpakket en de verzoektaken goed uit te kunnen voeren en de deelnemers in de GR te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van de nieuwe wet. Daarvoor is het nodig dat de deskundigheid over de Omgevingswet de komende tijd wordt vergroot. Door kennis tijdig te bundelen wordt versnippering voorkomen en kunnen we gezamenlijk schaalvoordeel behalen en bouwen aan kwaliteit. Daar waar deelnemers in de GR dat verzoeken, zal de ODZOB voorbereidingen treffen om (vooraf) invulling te geven aan de taken van de wet.

### **2.2.3 Klimaat en energie**

In april 2016 hebben 195 landen het Klimaatakkoord van Parijs getekend om daarmee de mondiale temperatuurstijging tot ruim onder 2 graden Celsius te beperken, en daarbij te streven naar een verdere beperking van de opwarming tot maximaal 1,5 graad Celsius. De Europese Unie heeft namens alle lidstaten harde toezeggingen gedaan om de uitstoot van broeikasgassen in 2030 met minstens 40 procent te verminderen ten opzichte van 1990. Uitwerking vindt in Nederland plaats in de nieuwe Klimaatwet en het Klimaatakkoord. De Klimaatwet, stelt juridisch vast met hoeveel procent ons land de CO<sub>2</sub>-uitstoot terugdringt in 2030 (49% minder t.o.v. 1990) en 2050 (95% minder). In het Klimaatakkoord, staan afspraken met de elektriciteitssector, de industrie, de gebouwde omgeving, de transportsector en de landbouw.

Energiebesparing is verplicht vanuit de Wet Milieubeheer. Binnen het ROK (Regionaal Operationeel Kader) is energiebesparing prioritair gescoord. Dit betekent dat uitbreiding/verscherping van toezicht op energiebesparing zal plaatsvinden, bij te kiezen branches. Bij intensieve veehouderijen zal de aandacht voor broeikasgassen en energie nog verder toenemen. De toezichthouders kunnen een bedrijf van extra informatie voorzien over energiebesparing en eventuele financieringsmogelijkheden om bedrijven te stimuleren verder te gaan met energiebesparing dan wettelijk vereist is. De ODZOB biedt gemeenten op deze wijze invulling en uitvoering om klimaatdoelstellingen te realiseren door middel van toezicht, vergunningverlening en handhaving.

De wetgeving rond energiebesparing bij bedrijven wijzigt: er komt een informatieplicht voor bedrijven over energiebesparing (erkende maatregelen), de verplichting voor het opstellen van een energie audit (in het kader van de EED) gaat veranderen en de Meerjarenafspraken energie-efficiëntie (MJA) lopen af in 2020. De gemeentelijke, provinciale organisatie en de ODZOB zelf moeten voldoen aan de Kwaliteitscriteria voor energie (hierin zijn eisen gesteld aan medewerkers VTH en adviseurs voor wat betreft kennis en ervaring op het gebied van energie en klimaat).

De regio moet in het kader van het Klimaatakkoord een Regionale Energie- en klimaatstrategie (REKS) opstellen. Van gemeenten wordt een regierol verwacht in het realiseren van CO<sub>2</sub> reductiedoelstellingen in de Gebouwde Omgeving, onder meer door het maken van een plan om van het aardgas af te gaan. Klimaat en energie krijgen steeds meer aandacht bij gemeenten en provincie. De ODZOB kan, als verzoektaak, gemeenten en provincie ondersteunen met het opstellen van duurzaamheidsbeleid, een duurzaamheidsvisie, een plan om van het aardgas af te gaan en uitvoeringsprogramma en uitvoering daarvan.

Bij implementatie van de omgevingswet ondersteunt de ODZOB gemeenten bij de kansen die de invoering biedt voor een ambitie op energieneutraliteit. De provincie Noord-Brabant heeft aan regio Zuidoost-Brabant de uitdaging voorgelegd om als eerste regio van Nederland, dan wel voor Noord-Brabant energieneutraal te



worden. De ODZOB heeft samen met gemeenten een pilot energietransitie gekoppeld aan de implementatie van de omgevingswet. Dit levert een roadmap op waarmee gemeenten aan de slag kunnen met het faciliteren van grootschalige duurzame energieopwekking en daarbij gebruik maken van omgevingsmanagement. Door het implementeren van de omgevingswet krijgen belanghebbenden meer mogelijkheden om te participeren in de beleidsvorming.

Naast alle inspanningen die we doen om klimaatverandering zoveel mogelijk tegen te gaan, zullen we parallel daaraan maatregelen moeten nemen om met een veranderend klimaat om te gaan: klimaatadaptatie.

Circulaire economie krijgt de komende jaren steeds meer aandacht. Doel is om de Nederlandse economie in 2050 volledig te laten draaien op herbruikbare grondstoffen. Toezicht op de afvalketens kan hieraan bijdragen.

### 2.2.4 Toekomstbestendige veehouderij

Brabant wil tot de meest innovatieve, duurzame en slimme agrofoodregio's van Europa behoren. Daarbij ligt de focus op innovatie, sluiten van kringlopen, leveren van een toegevoegde waarde en hierdoor versterking van de economische positie van de agrofoodsector. Met respect voor de leefomgeving (natuur en milieu én voor gezondheid) en welzijn van dieren.

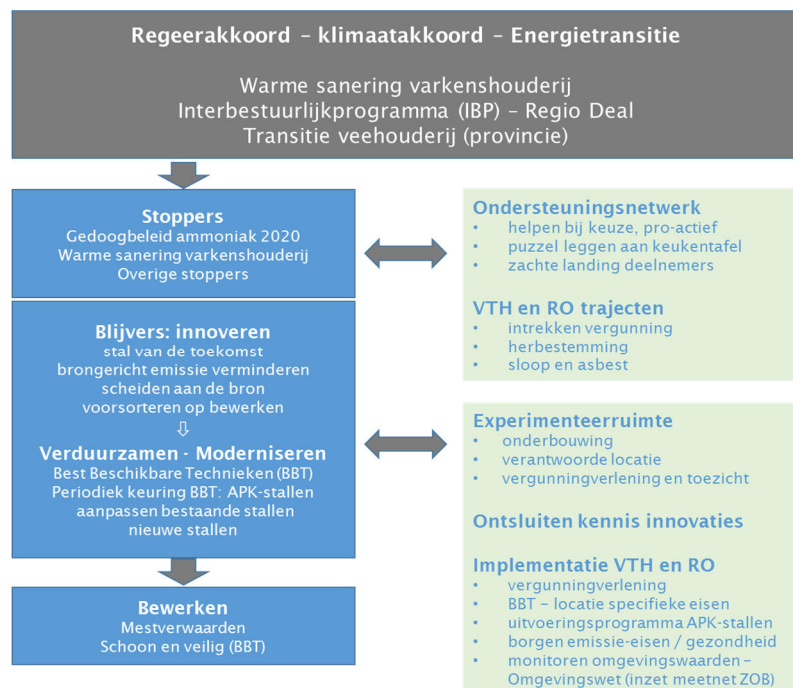
Het jaar 2020 is voor de veehouderij een cruciaal jaar. Veel veehouderijen oriënteren zich nu op de toekomst: stoppen, blijven, omschakelen, nevenactiviteiten ontwikkelen (zorg, multi-functioneel, natuurinclusief, ...) of anders.

Een toekomstbestendige veehouderij zal moeten innoveren, moderniseren en verduurzamen. Mestbewerken (verwaarden) moet schoon en veilig. Dergelijke initiatieven verdienen ondersteuning.

Voor de gewenste innovaties is experimenteerruimte nodig in de vergunning. Hierover zullen afspraken worden gemaakt met het Rijk en de provincie (in navolging van hetgeen de FoodValley in de Gelderse Vallei heeft gedaan).

Na het testen volgt de navolging in de praktijk: het aanpassen van bestaande en nieuwe stallen. Kennis over de innovatieve systemen zullen moeten ontsloten, samen met de aspecten van belang voor vergunningverlening (emissie, voorschriften en dergelijke). De veehouder kan zijn keuze maken voor het systeem dat bij zijn bedrijf past en daarvoor een adequate vergunningaanvraag indienen.

In Brabant wordt sinds vorig jaar een infrastructuur opgezet om de veehouders te ondersteunen bij het maken van een keuze: stoppen of blijven. De warme sanering varkenshouderij geeft daar een nieuwe dimensie aan. Het ondersteuningsnetwerk krijgt de taak om (pro)actief deelnemers voor te laten sorteren op deelname en zal de gewenste en noodzakelijke expertise bij elkaar brengen om het stoppen mogelijk te maken en een zachte landing in de maatschappij te verzorgen (wonen, werk, sociaal-maatschappelijke-, fiscale- en bancaire-ondersteuning). Gemeenten en ODZOB kunnen een bijdrage leveren aan het



ondersteuningsnetwerk: de gemeente door te faciliteren, als schakel te fungeren en RO-trajecten tot een goed einde te brengen. De ODZOB ontfermd zich over het intrekken van vergunning, brengt haar (milieu)deskundigheid in bij het herbestemmen van locaties en kan van waarde zijn bij de inrichting van het proces (procesbegeleiding, gespreksleider, partijen bij elkaar brengen, zoeken naar oplossingen).

Onder de Omgevingswet worden gemeenten verplicht om 'omgevingswaarden' te monitoren. Om aan deze verplichting inhoud te geven is de ODZOB is samen met de gemeenten een regionaal meetnet luchtkwaliteit aan het opzetten. Niet alleen fijn stof wordt gemeten, maar ook andere parameters als ammoniak en endotoxinen. Daarnaast biedt het regionaal meetnet een plek voor ontwikkelaars van sensortechnieken om hun systemen te testen en te valideren.

Volksgezondheid is een belangrijk onderwerp bij besluiten over vergunningen en ruimtelijke plannen. Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten uit het VGO en het endotoxine onderzoek vinden momenteel vervolgstudies plaats. Deze zullen nieuwe inzichten opleveren die aanleiding kunnen zijn om het huidige endotoxine toetsingskader aan te passen en het geitenmoratorium ter heroverwegen.

De tegenvallende geurverwijdering van combiluchtwassers betekent dat omwonenden aan meer geurstoffen worden blootgesteld dan we tot nu toe veronderstelden en is er (meer) geuroverlast. Verleende vergunningen zijn hierop niet aan te passen. Een landelijke commissie gaat adviseren over het repareren van de combiluchtwassers. Ze zal met deskundigen (o.a. van de ODZOB) een antwoord moeten vinden op de vraag hoe het gat tussen 40 en 80% geurverwijdering gedicht moet worden. Een deel van deze adviezen zal ook betrekking hebben op de uitvoering van VTH taken.

Binnen het BPO (Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht) speerpunt transitie zorgvuldige veehouderij is een ondersteuningsteam actief. Deze bestaat uit de 3 Brabantse Omgevingsdiensten, GGD, gemeente en provincie. Het is de taak van het ondersteuningsteam om de uitkomsten van de geur- en gezondheidsonderzoeken te duiden en gemeenten te ondersteunen bij vraagstukken op dit gebied. Dit in afwachting van landelijk beleid en wetgeving op gebied van veehouderij een volksgezondheid.

Voor de ODZOB betekent dit een steeds verdere ondersteuning met kennis door de toenemende kennisbehoefte van deelnemers op het gebied van veehouderij, innovaties, emissiearme stalsystemen, mestbewerken, geur en volksgezondheid. Hiervoor wordt vooral het Agrofood-werkprogramma benut. Via het Agrofood werkprogramma wordt ook de visie, aanpak en de problematiek van onze regio uitgedragen op provinciaal en landelijke schaal.

### **2.2.5 Overdracht bodemtaken: accentverschuivingen in de aanpak van provincie naar gemeente**

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1-1-2021) gaat de bevoegdheid die nu bij de provincie ligt voor de Wet bodembescherming over naar de gemeenten. De landelijke koers van het bodembeleid blijft op hoofdlijnen hetzelfde. Wel zijn er enkele accentverschuivingen in de aanpak. De ODZOB voert nu de opdracht van provincie Noord-Brabant uit in het gebied van zowel Noordoost- als Zuidoost-Brabant. In samenwerking met de provincie is een proces in gang gezet om te zorgen voor een 'warme' overdracht van de bodemtaken. De noodzakelijke bodemkennis is nu aanwezig bij de gemeenten Eindhoven en Helmond en bij de ODZOB. Het is bijzonder belangrijk dat deze specifieke bodemkennis voor de regio behouden blijft. Een juist schaalniveau voor de toekomstige bodemwerkzaamheden is daarbij van belang. De ODZOB zal in 2020 de ontwikkelingen in de Omgevingswet, zoals de Aanvullingswet bodem, het overgangsrecht en het basistakenpakket, nauwgezet volgen, en samen met de deelnemers zorgen dat ze goed voorbereid is op de uitvoering van de bodemtaken onder de Omgevingswet.

### **2.2.6 Transitie bodemtoezicht**

In de voorgaande jaren zijn er pilots uitgevoerd met ketentoezicht op grondstromen. Door het informatie gestuurd, risicogericht werken en met beschouwing van de (gehele) keten komen problemen c.q. knelpunten in beeld die met de huidige systematiek van toezicht houden en handhaven nog nooit eerder

zijn opgevallen. Bij het huidige traditionele bodemtoezicht controleert de ODZOB een klein deel van de keten bij bedrijven die zich over het algemeen keurig aan de daarvoor geldende regels houden. De pilot ketentoezicht laat zien dat er substantieel criminaliteit aanwezig is. Door het traditionele bodemtoezicht zo spoedig mogelijk om te vormen naar informatie gestuurd- en naar ketentoezicht, gericht op crimineel gedrag, krijgen we meer grip op de gehele grondstromenketen

#### **2.2.7 Verbod op asbestdaken 2024**

Vanaf eind 2024 zijn asbestdaken die in contact staan met de buitenlucht verboden. Dit verbod geldt voor particulieren, bedrijven en (overheids)instellingen. Eigenaren van asbestdaken zijn verantwoordelijk voor de verwijdering van het asbest. Nadruk van het project "verwijdering van asbestdaken" ligt op stimulering van een spoedige en vrijwillige verwijdering. Gemeenten zijn er financieel bij gebaat dat er zoveel mogelijk vooraf gesaneerd gaat worden en zo min mogelijk achteraf gehandhaafd. We zien dat in onze regio de saneringsoperatie goed op gang is gekomen.

Om de doelstellingen te behalen blijft het noodzakelijk om vaak te communiceren en op vele manieren te stimuleren om de eigenaren te verleiden om te gaan saneren. Er wordt zoveel als mogelijk beoogd om illegale verwijdering en stortingen te verminderen. Hoe dichter we bij 2025 komen, hoe meer we met eigenaren te maken gaan krijgen die niet welwillend zijn of die geen of te weinig financiële armslag hebben om te kunnen saneren. Passende oplossingen zullen daarvoor gegenereerd moeten worden.

#### **2.2.8 Zeer zorgwekkende stoffen**

Zeer Zorgwekkende Stoffen en regelgeving daaromtrent zijn relatief nieuwe onderwerpen waarover door de ODZOB kennis moet worden opgebouwd. Het betreft complexe materie zowel op het gebied van de herkenning en beoordeling van stoffen als wat betreft wet- en regelgeving. Ook moet aandacht besteed worden aan het opnemen in registratiesystemen van dergelijke stoffen, zodat in de toekomst snel gegevens over het gebruik van deze stoffen kunnen worden gegenereerd. De toepassing van dergelijke stoffen kan zo tevens worden gemonitord. In de loop van de tijd kan worden gevolgd of toepassing ervan wordt beperkt.

#### **2.2.9 Wet natuurbescherming**

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van natuurgebieden die uniek zijn voor Nederland en Europa, de bescherming van planten en dieren en van bossen en andere houtopstanden. De provincie is bevoegd gezag voor het verlenen van vergunningen, het toezicht en de handhaving (VTH-taken) van de Wet natuurbescherming. De Omgevingsdienst Brabant Noord verleent namens de provincie deze vergunningen. Toezicht en handhaving op de naleving van de Wet natuurbescherming wordt namens de provincie uitgevoerd door de drie omgevingsdiensten, voor zover het gaat om bedrijven binnen hun werkgebied en het provinciale takenpakket. Daarbuiten voert de Omgevingsdienst Brabant Noord deze taken uit.

Daar waar de Wet natuurbescherming aanhaakt aan de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hebben ook gemeenten een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming. Als mogelijk sprake is van activiteiten met negatieve effecten op wettelijk beschermde dier- en plantensoorten en/of een Natura 2000-gebied, dan dient een natuurtoets deel uit te maken van de procedure bij het verkrijgen van een omgevingsvergunning. Als blijkt dat er inderdaad negatieve effecten op beschermde soorten optreden dan dient de gemeente een Verklaring van geen bedenkingen Wet natuurbescherming bij de provincie aan te vragen. De Wet natuurbescherming haakt dan aan bij de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Ingeval van aanhaking is de gemeente ook verantwoordelijk voor het toezicht en handhaving op de naleving van de Wet natuurbescherming. Verder biedt de Wet natuurbescherming de mogelijkheid van een Gebiedsgerichte Aanpak Natuur, waarbij voor delen van een gemeente een gebiedsontheffing kan worden verkregen, zodat niet voor elk initiatief een aparte procedure hoeft te worden doorlopen. Veel gemeenten zullen van zo'n gebiedsontheffing gebruik maken vanwege de voordelen voor gemeente, burger en bedrijf. Daar waar geen gebiedsontheffing van toepassing is, zal een gemeentelijk natuurtoetskader aan de orde zijn.

### **2.2.10 Specifieke provinciale, regionale en lokale ontwikkelingen**

Bij het stellen van prioriteiten en het definiëren van ambities, is de ODZOB volgend op de ambities en prioriteiten van de deelnemers. Zo heeft de provincie Noord-Brabant een bestuursakkoord 2015-2019 vastgesteld, waarin ambities zijn geformuleerd op het gebied van verduurzaming en vergroening: de provincie streeft naar een agrofoodsector die maatschappelijk geaccepteerd en gewaardeerd wordt, diervriendelijk produceert, past in zijn natuurlijke omgeving en geen onaanvaardbare gezondheidsrisico's met zich mee brengt. Ook zet de provincie in op het versnellen van de vergroening en verduurzaming van de Brabantse economie en op vermindering van emissies naar bodem, water en lucht.

Ook de deelnemende gemeenten hebben ieder zo hun ambities die relevant zijn voor het werkpakket van de ODZOB: denk aan de ontwikkeling van omgevingsplannen c.q. omgevingsvisies en de ontwikkelingen in het buitengebied in relatie tot gezondheid. Met het Besluit omgevingsrecht (is wettelijk vastgelegd welke taken basistaken zijn. De colleges die deelnemen in de gemeenschappelijke regeling, moeten hiervoor in gezamenlijkheid een uniform beleid voor de uitvoering en handhaving van tenminste de basistaken door de omgevingsdienst opstellen.

In de loop van 2019/2020 wordt ook meer duidelijkheid verwacht over eventuele gemeentelijke herindelingen in de regio (Kempen, stedelijk gebied). Dit kan impact hebben op de toekomstige bestuurlijke en financiële verhoudingen binnen de GR ODZOB.

## **2.3 Waar zet de ODZOB op in**

### **2.3.1 Inleiding**

Zorgdragen voor een veilige en gezonde leefomgeving en rekening houdend met voornoemd scala aan ontwikkelingen kan alleen in nauwe samenwerking tussen de deelnemers onderling en met de ODZOB. Als strategisch partner en als uitvoeringsorganisatie willen wij invulling geven aan Samen meer waarde door:

- onze deelnemers te ontlasten;
- onze brede kennis en onafhankelijke positie centraal te stellen;
- vanuit een dienstverlenende houding te werken;
- alert te zijn op politiek gevoelige dossiers en lokale verhoudingen;
- vanuit mogelijkheden te denken en het helpen realiseren van initiatieven.

De koers van de ODZOB, zoals vastgelegd in het concernplan kan in drie ambities worden samengevat: samenwerking, kwaliteit en één regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau van VTH-taken. Hier is aan toegevoegd: samen zorgen voor de balans tussen ondernemen en een gezonde en veilige leefomgeving.

### **2.3.2 Samen meer waarde**

De ODZOB is een dienst van en voor de deelnemers. De dienst streeft naar een hoge mate van samenwerking en co-makership. Kernbegrippen daarbij zijn wederzijds vertrouwen, langdurige en intensieve samenwerking en afstemming van de bedrijfsprocessen. Burgers en bedrijven in de regio krijgen zo te maken met één loket en met een integrale doelgerichte benadering vanuit de overheid. Door samenwerking tussen deelnemers en ODZOB uit te bouwen worden schaalvoordelen behaald. Dit leidt tot efficiencyverbetering en kostenbesparing voor zowel deelnemers als ODZOB.

Door werkconferenties (ambtelijk en bestuurlijk) te organiseren wordt de samenwerking gestimuleerd en wordt er kennis gedeeld en gewerkt aan het uitstippelen van een gezamenlijke koers. Er zijn veel organisaties werkzaam op de beleidsterreinen van de fysieke leefomgeving. Bijvoorbeeld: Veiligheidsregio, waterschappen, OM, Politie, GGD, MRE, andere OD's. Afstemming en samenwerking met deze organisaties krijgt steeds beter vorm.

De ODZOB neemt deel aan provinciaal en landelijke overleg van omgevingsdiensten met als resultaat een betere samenwerking, afstemming en uitwisseling van kennis en informatie.

De ODZOB legt verbanden tussen onderdelen van de fysieke leefomgeving. In het netwerk worden partijen samengebracht. De kennis die wordt opgedaan tijdens de samenwerking wordt effectief ingezet voor de deelnemers.

Om de onderlinge samenwerking verder te optimaliseren wordt, mede naar aanleiding van het Arenarapport, ingezet op het verbeteren en versterken van communicatie door middel van werkconferenties, raadsinformatiebijeenkomsten op verzoek, ODZOB on Tour, ODZOB ontmoet (informatieavonden), informatiebijeenkomsten samen met de andere GR'en in de regio en deelnemerstevredenheidsonderzoek.

De aanwezige kennis en landelijke invloed op het gebied van landbouw, agrofood en leefbaar platteland zullen in het belang van alle partners worden benut. De ODZOB heeft een duidelijke positie als kenniscentrum behouden en zal deze positie verder uitbouwen. Vanuit de basistaakuitvoering worden door innovatie en samenwerking oplossingen gezocht en gefaciliteerd voor de problemen van het landelijk gebied: om goed te wonen, werken en recreëren.

### **2.3.3 Kwaliteit**

Kwaliteit is het bestaansrecht van de ODZOB. Primair betekent dat permanent investeren in de kennis, kunde en competenties van onze medewerkers. De ODZOB zet de juiste medewerker op de juiste plek. Er is veel kennis aanwezig bij ODZOB-medewerkers. Door het combineren van de kennis van afzonderlijke specialisten tot een integrale beoordeling of een integraal advies zal de kwaliteit toenemen. In de voorbereiding op de Omgevingswet zullen we ook initiatieven nemen om de kennis van de ODZOB specialisten te combineren met lokale kennis bij de deelnemers.

Kwaliteit betekent ook flexibiliteit: de organisatie moet soepel kunnen inspelen op nieuwe vragen en opgaven; om die reden blijft een flexibele schil noodzakelijk. De gewenste omvang daarvan zal gedifferentieerd zijn per vakgebied; wat die omvang moet zijn, wordt bepaald met behulp van de analyses uit de strategische personeelsplanning SPP, de eisen die worden gesteld in de kwaliteitscriteria en analyses uit verwacht werk/budget. Van medewerkers wordt verantwoordelijkheidsgevoel en eigenaarschap verwacht.

Daarnaast is samenwerking erg belangrijk. Afspreken en aanspreken blijven belangrijke waarden binnen de organisatie. De proceskwaliteit mag niet achterblijven. We Borgen kwaliteit door processen te standaardiseren en optimaliseren. De kwaliteit van de geleverde producten en het gevolgde proces zal intern maar wellicht ook door een externe commissie, deelnemers of andere OD's worden ge-audit. De kwaliteit van de informatie die de ODZOB genereert en deelt met anderen (met deelnemers maar ook Inspectievier Milieu en ketenpartners), vergt ook de komende periode een forse inspanning.

Het slim en innovatief gebruiken van informatie ten behoeve van informatiegestuurde handhaving en het maken van omgevingsanalyses zorgen voor veel meer kwaliteit en diepgang in het reguliere VTH-werk. De capaciteit van de ODZOB kan op die manier slimmer en efficiënter worden ingezet.

### **2.3.4 Eén regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau van VTH taken**

Bij de uitvoering van het werk door de omgevingsdiensten is de toepassing van het zogeheten Level Playing Field (LPF) van belang: de overheid, en daarmee elke omgevingsdienst, dient iedere burger en elke instelling in gelijke situaties op gelijke wijze te behandelen. Rechtsgelijkheid is daar een onderdeel van. Het gaat dan om een uitvoeringsniveau. De kwaliteit en de veiligheid van de leefomgeving voldoende waarborgt.

De aankomende Omgevingswet geeft hieraan een nieuwe dimensie door de mogelijkheid om meer gebiedsgericht te bepalen. Om te komen tot de juiste kaders wordt het meer een proces met betrokkenen; bedrijven, burgers en overheid.

Integratie van uitvoering van vergunningverlening en handhaving op het terrein van de fysieke omgeving (bouwen/milieu/brandveiligheid/APV etc.) leidt tot meer efficiency en doelgerichtheid. Bestuurders worden beter in staat gesteld om prioriteiten te stellen.

De huidige situatie is dat gemeenten en provincie bij hun VTH-taakuitvoering een verschillende en sterk gedifferentieerde inzet plegen, niet of slechts beperkt gerelateerd aan de mate van risicoreductie. Dit terwijl voor de hele regio voor vergelijkbare gevallen een gelijke mate van risicoreductie zou moeten gelden. Het uiteindelijk bereiken van een (minimaal) adequaat uitvoeringsniveau in de regio staat hierbij voorop. Echter, deregulering, het deels ontbreken van en mutaties in het bedrijvenbestand, bezuinigingen, nieuwe regelgeving vanuit Europa en een sterk wisselend (uitvoerings)beleid per gemeente, c.q. provincie zijn oorzaken die het realiseren van een minimaal adequaat uitvoeringsniveau onder druk zetten. Dat vraagt daarom grote aandacht. Het streven is om via een groeimodel, samen met onze deelnemers, toe te werken naar één efficiënte Big-8 voor de regionale VTH-taken, op basis van één regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau.

### 2.3.5 Aandachtsgebieden 2020

Naast en vanuit de uitvoering van alle VTH-taken betekenen de in 2.2 genoemde ontwikkelingen en de ambities geformuleerd in het concernplan voor de ODZOB de volgende aandachtsgebieden voor 2020:

- **Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid**

In 2017 zijn werkgroepen gestart om te komen tot regionaal uitvoeringsbeleid conform BOR. Een voorbeeld is het door het AB vastgestelde Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht (ROK Milieutoezicht). Hiermee is een belangrijke stap gezet op weg naar een meer innovatieve en oplossingsgerichte aanpak voor professioneel en risicogericht uitvoeren van toezicht en handhaving binnen het omgevingsrecht. Deze aanpak is gebaseerd op samenwerking, informatiedeling en de ontwikkeling en toepassing van slimme instrumenten. In 2019 verwachten we dat ook het regionaal uitvoeringsbeleid vergunningverlening bestuurlijk kan worden vastgesteld. Het doel voor 2019 is tevens dat de werkprocessen en werkinstructies worden aangepast en geïmplementeerd om conform het regionaal vastgestelde beleid te gaan werken.

Voor de taken van de ODZOB zullen we in het uitvoeringsprogramma 2019 risicogericht toezicht (verder) uitwerken in de werkwijze en keuzes voor branches en activiteiten. Ook zal worden gestart met de toetsing van de actualiteit van een deel van de vergunningen. Vanaf 2020 verwachten we te kunnen gaan werken met een integraal VTH-programma waarbij risicoprioritering voor toezicht en actualisatie van vergunningen elkaar versterken. Voor 2019 heeft dit nog geen financiële consequenties voor de deelnemers; het regionale uitvoeringsprogramma voor 2019 zal worden gebaseerd op de bestaande budgetten per deelnemer. Eind 2018 wordt een nieuwe systematiek ter besluitvorming voorgelegd die de budgettering van de basis- en (overgedragen) plustaken voor elke deelnemer bepaalt op basis van een zo actueel mogelijk inrichtingenbestand. Dit houdt in dat sommige deelnemers vanaf 2020 hun budget moeten verhogen en dat sommige deelnemers budget zullen overhouden.
- **Beleidsrijke uitvoeringsinformatie**
  - De ODZOB kan deelnemers beleidsrijke uitvoeringsinformatie verschaffen ten behoeve van de beleidscyclus (Big 8). Door blijvend investeren in datakwaliteit en toegankelijkheid van data, uitbouw van informatiegestuurde handhaving en kwalitatieve rapportages, aan de hand waarvan:
  - strategische en tactische doelen en handhavingsprioriteiten kunnen worden opgesteld, die leiden tot een handhavingstrategie en werkwijze die in de praktijk wordt gebracht en waarbij wordt

aangesloten bij de uitgangspunten zoals die zijn vastgesteld in het Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht;

- o informatie wordt verzameld, vastgelegd en uitgewisseld op basis waarvan onder andere de samenwerking met de handhavingspartners wordt bevorderd;
- o door monitoring en analyse van de verzamelde informatie inzicht in het effect van de handhaving wordt verkregen en in hoeverre de gestelde doelen zijn bereikt;
- o zo nodig doelen kunnen worden bijgesteld en nieuwe handhavingsprioriteiten en werkwijzen kunnen worden bepaald;
- o op operationeel niveau de geanalyseerde informatie (de informatieproducten) direct kan bijdragen aan het efficiënt uitvoeren van het handhavingproces.

- Ogen en oren in het veld

In het kader van deregulering treedt de overheid meer terug ten aanzien van regels en toezicht. Toch zijn er veel misstanden die de overheid moet aanpakken. Er is bijvoorbeeld meer aandacht nodig voor ondermijnende criminaliteit. Grote problemen zijn o.a. drugsafvaldumpingen en criminaliteit in verloederde recreatieparken en leegstaande gebouwen.

Door de gebundelde kennis van onder meer Belastingdienst, Omgevingsdienst, Openbaar Ministerie, Regionaal Informatie- en Expertisecentrum en de Taskforce Brabant Zeeland is er nu bestuurlijke aandacht voor de ondermijnende criminaliteit. In dit kader zien gemeentelijke BOA's nu al veel in het buitengebied. Ze zijn onze ogen en oren. Hun kennis en ervaring kunnen we veel beter benutten, ook in samenwerking met andere partijen. De ODZOB wil de oor- en oogfunctie de komende jaren verder uitbouwen. De bewustwording en signaalfunctie bij alle medewerkers van de ODZOB of ambtenaren binnen de regio om goed op bepaalde zaken te letten, ook buiten werktijd, zou veel kunnen bijdragen misstanden eerder in beeld te krijgen. Dit vereist structureel een training in het signaleren en herkennen van verdachte situaties.

- Omgevingswet

De Omgevingswet verbindt het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit met het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies. Het leidend principe van Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is hier van afgeleid, namelijk: *SAMEN zorgen voor een balans tussen ondernemen en een veilige & gezonde leefomgeving*, van goede omgevingskwaliteit. De kernwaarde in één woord is: *Omgevingskwaliteit*. Samenwerking bij de Omgevingswet is een sleutelwoord. ODZOB werkt niet alleen, maar in partnership met alle deelnemers en de collega gemeenschappelijke regelingen GGD, VRBZO en Metropoolregio, waarbij elke partner vanuit zijn eigen specifieke rol en deskundigheid bijdraagt aan een netwerkorganisatie ter invulling van taken die in het teken staan van het gemeenschappelijke doel van de Omgevingswet. En dat doel is: Het bereiken van een optimale omgevingskwaliteit, waarin duurzaamheid, veiligheid en gezondheid kernwaarden zijn en waarbij maatschappelijk functies kunnen worden vervuld op een wijze waarop de omgevingskwaliteit duurzaam geborgd is.

De voorbereiding wordt ter hand genomen met het projectprogramma Omgevingswet. In dit programma, met een voortschrijdend karakter tot en met de invoering van de Omgevingswet, wordt door middel van vier pijlers sturing gegeven aan het proces:

1. Verbinden, bestuur & samenwerking
2. Verrichten, product & dienstverlening
3. Verstevigen, proces & informatievoorziening
4. Veranderen, mens & organisatie

Hierdoor wordt respectievelijk gewerkt aan het verkrijgen commitment, de ontwikkeling van instrumenten, het bevorderen van goede informatievoorziening en efficiency en de benodigde competenties en motivatie, alles in het teken van het bereiken van een optimale Omgevingskwaliteit. Het programma, met de verschillende thema's en aspecten per pijler, is in de volgende afbeelding schematisch weergegeven,



Bij de invoering van de Omgevingswet is de invoering van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO, voorheen genoemd de Laan van de Leefomgeving) van cruciaal belang. In 2024 dient alle relevante beschikbare informatie (wet- en regelgeving én actuele data) over de leefomgeving met één klik op de kaart beschikbaar te zijn via het Digitale stelsel. Omgevingsdiensten hebben een belangrijke rol voor het aanleveren van informatie die voortvloeit uit de uitvoering van het basistakenpakket. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet het digitale stelsel in elk geval het huidige dienstverleningsniveau hebben plus een eerste verbeterstap. Verder is afgesproken dat de overheden minimaal een half jaar de tijd hebben om zich in te werken in de nieuwe digitale werkwijzen. Dat betekent dat de ondersteuning voor de systemen uiterlijk een half jaar voor inwerkingtreding van de klaar moet zijn.

De benodigde inzet voor het projectprogramma Omgevingswet bedraagt in 2018 circa 1,8 fte. Deze inzet wordt gedekt uit het programma collectieve taken, opleidingsbudget, provinciale opdracht en intern budget. Naar de invoering wordt een intensivering van de benodigde inzet voorzien zodat de totale inzet tussen de 2 en 3 fte zal bedragen in 2020.

Daarnaast worden investeringen voorzien voor de pijlers proces & informatievoorziening en mens &



organisatie van het Programma Omgevingswet voor respectievelijk de benodigde ICT voorzieningen en voor training & opleiding. Deze investeringen bedragen naar verwachting PM en PM. Afgelopen jaren lag het accent bij de ODZOB op verdieping en het aangaan van samenwerking, alsmede van 'learning by doing' door het verder uitwerken en uitvoeren van leertrajecten en pilots. Een opgestelde impactanalyse geeft op strategisch niveau een kader voor de te maken keuzes en de uit te voeren acties. De impactanalyse vormt in 2019 de basis voor het plan van aanpak/implementatieplan, dat de concrete maatregelen aangeeft om de organisatie op 1 januari 2021 volledig voorbereid te hebben voor de uitvoering van de Omgevingswet. Onder andere de bedrijfsvoering en de werkprocessen worden onder de loep genomen om te bepalen wat nodig is. Daarnaast zorgen we voor een opleidings- en trainingstraject. Anderzijds zal de dienst voorsorteren op het Digitale stelsel en alle informatie over fysieke leefomgeving ontsluiten. Daartoe loopt momenteel een pilot met enkele gemeenten, en bij goed resultaat zal deze worden aangeboden aan alle deelnemers. Investeringen zijn nodig voor het aanpassen van de ICT, een upgrade van de huidige VTH-applicatie SquitXO, voor opleiding en training alsmede voor het verder aanpassen van de manier van werken, de bedrijfsvoering en de werkprocessen. Ook zal er aandacht uitgaan aan het aanhaken op het ruimtelijke spoor. Vanuit een integrale benadering dienen de vakgebieden milieu en bouwen tijdig verbonden te worden aan de ruimtelijke processen. Zo kan aan de voorkant kaderstelling plaats vinden. Hier wordt wetgeving functioneel ingezet aan de voorzijde van het initiatief.

- **Klimaat en energie**

Speerpunten op dit terrein zijn:

- Energiebesparing concretiseren in vergunningen en meenemen bij reguliere controles, indien noodzakelijk energiebesparing door middel van handhaving. Bij VTH gaat een informatieplicht voor energiebesparing gelden. De rol van de Omgevingsdiensten hierbij wordt uitgewerkt, evenals de financiële vertaling hiervan.
- Vergroten toezichtcapaciteit op het gebied van energie, klimaat en circulariteit. Voldoen aan kwaliteitseisen energie bij vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- Ervaring opdoen met toezicht bij bedrijven op het gebied van circulaire economie.
- Op verzoek van gemeenten advisering bij het meenemen van duurzaamheid in Omgevingsvisie en Omgevingsplan, omgevingsmanagement inzetten bij grootschalige duurzame energie opwekking, het opstellen van duurzaamheidsbeleid, een duurzaamheidsvisie en uitvoeringsprogramma en uitvoering daarvan, het maken van een plan om van het aardgas af te gaan.
- Het organiseren van kennisdeling tussen de 21 gemeenten en provincie rondom bovenstaande items.

Deze speerpunten dragen bij aan het realiseren van reductie van broeikasgassen, de transitie naar een duurzame energievoorziening en de transitie naar een circulaire economie.

- **Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid**

Speerpunten op dit terrein zijn:

- Het voorkomen van (toenemende) gezondheidseffecten rond veehouderijen. Op basis van (vervolg)onderzoeken Veehouderij en gezondheid Omwonenden (VGO) en endotoxinen wordt aandacht besteed aan:
  - Het aanpassen en actualiseren van het Endotoxine toetsingskader dat wordt gehanteerd voor de vergunningverlening en de doorwerking daarvan voor ruimtelijke plannen.
  - Bedrijfsgerichte maatregelen en technieken welke bijdragen aan het verminderen van de uitstoot van fijn stof, endotoxinen en/of andere stoffen uit stallen die van belang zijn voor de volksgezondheid. Het toepassen van de 'Best beschikbare technieken' bij de vergunningverlening is het uitgangspunt. Leidraad daarbij zijn de emissiereductie doelen die het Rijk in een brief van 1 juni 2017 aan de Tweede kamer heeft geformuleerd (Plan

van aanpak emissievermindering). En de BBT conclusies die op 21 februari 2017 zijn gepubliceerd waarvan het bevoegd gezag binnen 4 jaar moet toetsen of de IPPC bedrijven voldoen aan deze nieuwe conclusies. De belangrijkste conclusies hebben betrekking op fijn stof en geur. Er is een plan van aanpak voor het ambtshalve actualiseren van de IPPC vergunningen. Daarnaast wordt er beleid gemaakt om stallen aan een APK keuring te onderwerpen om te controleren of de stallen op het gebied van de fijn stof, ammoniak en geur emissies voldoen.

- Per 1 januari 2018 is gestart met de uitvoering van het provinciale project Intensivering toezicht veehouderij waarbij alle agrarische bedrijven binnen 3 jaar worden gecontroleerd, eind 2020 zal het project in de eindfase verkeren. Dit project moet bijdragen aan verbetering van het naleefgedrag en daarmee aan het herstel van vertrouwen tussen burgers – veehouders – overheid.
- Mestbeleid met de circulaire gedachte zonder emissies. Mestbewerken tot waardevol product door mestbewerking op de juiste plek om de gezondheidsrisico's te beperken. ODZOB draagt zorg voor Coördinatiepunt VTH mestbewerken waar kennis en kunde van kennisinstituten wordt gebundeld en er wordt samengewerkt met alle betrokken partijen. Doel is om tot gedragen ontvankelijke aanvragen te komen van mestbewerkingsinitiatieven.
- Regionaal Meetnetwerk uitrollen dat kennis en informatie oplevert over de kwaliteit van de leefomgeving. De gevalideerde betrouwbare gegevens worden via de omgevingsatlas van de ODZOB ontsloten. Waar de gemeente deze kan gebruiken voor: creëren handelingsperspectief, burgerparticipatie, positief beïnvloeden van de gezondheid, monitoren omgevingswaarden in het kader van de Omgevingswet.

2020 is een belangrijk jaar wat betreft het aflopen van wettelijke en beleidstermijnen waaraan een grote werkvoorraad aan VTH-taken en ruimtelijke werkzaamheden mee gemoeid is.

- Stoppersregeling uit het Actieplan ammoniak eindigt op 1 januari 2020. Op 1 januari 2020 moeten de ondernemers daadwerkelijk zijn gestopt met het houden van varkens of de stallen hebben aangepast aan het besluit huisvesting en bijlage 2 van de Verordening natuurbescherming. Dit betekent dat de vergunning van de ondernemer op 1 januari 2020 moet zijn ingetrokken of dat een nieuwe vergunning is verleend en de stallen zijn aangepast en voldoen. Extra capaciteit voor vergunningverlening is nodig.
  - In de Verordening natuurbescherming is vastgelegd dat op 1 januari 2022 alle toegepaste huisvestingssysteem ouder dan 15 jaar of ouder dan 20 jaar bij rundvee moeten voldoen aan de verordening natuurbescherming moeten voldoen. Intern staldieren is niet meer toegestaan. Als het huisvestingssysteem uiterlijk op 1 januari 2022 moet zijn aangepast moet er voor 1 januari 2020 een ontvankelijk en vergunbare aanvraag voor de aanpassing zijn ingediend.
  - Ondersteuningsnetwerk voor ondernemers die de keuze maken op de rotonde (wereldmarkt, EU kwaliteitsmarkt, nichemarkt of stoppen) die is opgenomen in het beleid Versnelling transitie veehouderij van de provincie Noord-Brabant.
  - Warme sanering varkenshouderij bedoeld voor het (vrijwillig) saneren van varkensbedrijven in veedichte en (geur)belaste gebieden. En er wordt ingezet op de ontwikkeling en investering in nieuwe brongerichte emissie reducerende stalmaatregelen. Daarnaast is in het kader van fijnstof en de uitkomsten van onderzoeken veehouderij Gezondheid Omwonenden' (VGO) voor de pluimveehouderij en melkgeiten geld gereserveerd voor verduurzaming.
- Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeente  
In samenwerking met de provincie is een proces in gang gezet om de bevoegd gezag taken die nu onder de Wbb en de provincie vallen middels een 'warme' overdracht over te dragen van provincie naar gemeenten die vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet bevoegd gezag bodem worden. De noodzakelijke bodemkennis is nu aanwezig bij de grote gemeenten Eindhoven en Helmond en bij de

ODZOB. Het is bijzonder belangrijk dat deze specifieke bodemkennis voor de regio behouden blijft door op het juiste schaalniveau de toekomstige bodemwerkzaamheden in te gaan richten.

- **Transitie bodemtoezicht**  
De ODZOB merkt in de praktijk dat creatieve manieren worden ontwikkeld om het bodemtoezicht te vermijden en daarmee activiteiten plaatsvinden die ontoelaatbaar zijn. In sommige gevallen leidt dit tot bodemverontreiniging, hetgeen kostbaar is om op te ruimen. Ook kunnen voor de gezondheid van mensen en dieren onacceptabele situaties ontstaan. De transitie van taakgericht naar probleem/outcome gericht handhaven met instrumenten als informatie gestuurd, risicogericht handhaven en ketentoezicht is effectiever dan het traditionele handhaven en zal tot meer resultaten leiden. Deze aanpak vergt van alle betrokken partijen een andere inzet. Er is een proces in gang gezet voor een integrale aanpak van het bodemtoezicht, hetgeen we noodzakelijk achten om de grote risico's die gemeenten en provincie lopen zo goed als mogelijk voor te zijn.
- **Asbestdaken**  
De risico's met betrekking tot het in bezit hebben van een asbestdak nemen zowel voor de eigenaar als voor de omgeving sterk toe. Verzekeraars hebben hun polisvoorwaarden dusdanig veranderd dat mensen en bedrijven over het algemeen onvoldoende verzekerd zijn. Ook zijn veel daken zo oud dat bij nog langer wachten risicovolle en kostenverhogende situaties ontstaan. Inzetten op stimuleren van spoedige verwijdering en anderzijds op preventief toezicht en daar waar noodzakelijk handhaving, zal de totale hoeveelheid kosten die gemeenten kwijt zijn aan het asbestdakenverbod sterk verminderen. De toezicht- en handhavingslast als gevolg van het verwijderen van de asbestdaken zal bij de ODZOB in 2020 toenemen.
- **Zeer Zorgwekkende stoffen**  
Het betreft een onderwerp dat niet alleen speelt in Zuidoost-Brabant, maar dat aandacht behoeft bij de 3 Brabantse omgevingsdiensten. In de hoofdlijnen van de Impuls Omgevingsveiligheid 2019 - 2020 (concept 5-4-2018) wordt het onderwerp ook vermeld als (landelijk) themaproject. In dat kader wordt de gezamenlijke aanpak door de 3 Brabantse Omgevingsdiensten nagestreefd. Ook zal worden aangesloten bij het landelijk kennisnetwerk Zeer Zorgwekkende Stoffen.  
  
De inspanning van de ODZOB zal gericht zijn op de opbouw van kennis over Zeer Zorgwekkende Stoffen en het binnen de organisatie toegankelijk maken van deze kennis. Er zal een inventarisatie worden gemaakt van bedrijven waar de toepassing van zeer zorgwekkende stoffen speelt of kan spelen. Bekeken zal worden op welke wijze bestaande registratiesystemen aangepast kunnen worden om directe selectie van bedrijven, waarbij gebruik van Zeer Zorgwekkende Stoffen aan de orde is, mogelijk te maken. Een gezamenlijke aanpak met de andere Brabantse Omgevingsdiensten wordt hierbij nagestreefd. Ook zal worden aangesloten bij landelijke kennisnetwerken.
- **Wet natuurbescherming**  
De ODZOB ondersteunt gemeenten bij het uitvoeren van alle voorkomende werkzaamheden met betrekking tot de Wet natuurbescherming binnen Wabo-procedures, bij het verkrijgen van een gebiedsontheffing en bij het opstellen van een natuurtoetskader. Daarnaast zorgt de ODZOB bij gemeenten voor kennisontwikkeling rondom de Wet natuurbescherming (en andere natuurregelgeving). Zo ook over de natuurbescherming in de Omgevingswet waarin de Wet natuurbescherming in op zal gaan.
- **Informatievoorziening**  
Een goede informatievoorziening binnen de ODZOB en met de deelnemers is cruciaal om goede kwaliteit te kunnen leveren. De ICT-voorziening van de ODZOB verandert dan ook van "verlengde

kabels" naar een eigen VTH-systeem met objectenregistratie. Momenteel wordt Squit Omgevings Dossier ingericht waarin op objectniveau gegevens kunnen worden vastgelegd inclusief de Geografisch informatie. Dit is de basis om te kunnen samenwerken in de keten. Het biedt de mogelijkheid om in de toekomst informatie met de samenwerkingspartners te delen.

De ODZOB werkt met de deelnemers aan goede basisregistraties, onderdeel hiervan is ook een actueel regionaal inrichtingenbestand. Daarvoor zijn binnen de ODZOB duidelijke afspraken gemaakt over te registreren data per inrichting. Het actueel houden van de relevante bedrijfsgegevens is een belangrijk aandachtspunt voor de ODZOB. Bij vergunningaanvragen en tijdens controles worden bedrijfsgegevens dan ook verzameld en vastgelegd. Doordat de frequentie van deze contactmomenten laag is zijn de gegevens niet altijd actueel. Nagedacht wordt over een werkwijze waarbij bedrijfsgegevens tussentijds geactualiseerd worden. Deze actuele bedrijfsgegevens zijn voor diverse overheidsinstanties van belang om snel inzicht te hebben in de situatie ter plaatse. Denk bijvoorbeeld aan de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen bij een brand.

Met de deelnemers worden afspraken gemaakt om te zorgen dat medewerkers van de ODZOB beschikking krijgen over volledige digitale dossiers. De opgebouwde informatievoorziening wordt in steeds grotere mate ingezet ten behoeve van risicogericht prioriteren en informatie gestuurde handhaving. Dit zorgt voor meer kwaliteit en diepgang in het reguliere VTH-werk.

In afstemming met de deelnemers zal op basis van een in 2018 gestarte marktverkenning blijken wanneer het aanbestedingstraject voor een nieuw VTH-pakket zal worden opgestart en wie aan deze aanbesteding deelneemt. Welke gevolgen dit heeft in 2020 zal in de loop der tijd duidelijk worden.

- Strategische Personeelsplanning

Vanaf de start van de ODZOB is er een sterke focus geweest om de interne bedrijfsvoering op orde te brengen, de werkprocessen in te richten en financiën op orde te krijgen. Na vijf jaar kunnen we concluderen dat de basis op orde is.

We zien ook dat er grote veranderingen op de ODZOB afkomen die we het hoofd zullen moeten bieden, o.a. de veranderende rol van de overheid in de relatie met de burgers en bedrijven. In ons geval komt dit vooral tot uitdrukking in de komst van de Omgevingswet. Dit vraagt van de ODZOB om anders te gaan kijken naar haar eigen rol in relatie tot haar opdrachtgevers, burgers en bedrijven.

Hoeveel medewerkers hebben we nodig en over welke kwaliteiten, kennis en vaardigheden dienen de medewerkers te beschikken om succesvol op de veranderingen te kunnen anticiperen? Om dit te kunnen bepalen is het van belang om dit op een systematische wijze in kaart te brengen. In 2018 hebben we daarom vorm gegeven aan strategische personeelsplanning.

Het management team heeft in een drietal workshops de externe- en interne ontwikkelingen in beeld gebracht, een analyse gemaakt van het toekomstige gewenste personeelsbestand en een analyse van het huidige personeelsbestand en heeft uiteindelijk twee HR speerpunten geformuleerd voor 2018/2019. De twee geformuleerde HR speerpunten zijn:

- Instroom – doorstroom – uitstroom: Hoe zorgen wij voor een kwalitatieve en kwantitatieve goede in-, door- en uitstroom van medewerkers zodat we ons potentieel optimaal kunnen benutten?
- Kenniscentrum:

Hoe zorgen we dat onze deskundigheid integraal aansluit bij de maatschappelijke vraagstukken waar we voor staan?

In 2019 zullen we nader invulling gaan geven aan deze twee speerpunten door middel van het uitvoeren van diverse acties o.a. het starten van een traineeship, het implementeren van een leer

management systeem, het aanscherpen van het wervings- en selectiebeleid, aandacht voor vitaliteit en duurzame inzetbaarheid etc.

Tot slot hebben we per functiegroep een nadere kwantitatieve analyse uitgevoerd. Uit deze analyse komt naar voren dat de verwachting is dat de komende vier jaar het totaal aantal fte zal gaan toenemen en er een verschuiving van taken zal gaan plaats vinden (van minder en anders vergunningverlening naar meer en anders handhaving).

We hebben de ontwikkeling uitgezet in een aantal (sub)scenario's. Bij elke scenario is de verwachting van de mogelijke uitbreiding van het aantal fte en de omzetgroei (baten) gegeven. Bij elk scenario is aangegeven welke uitgangspunten en randvoorwaarden zijn gehanteerd. Daarnaast is een doorrekening gemaakt voor de consequenties voor de overhead voor scenario 1 en 2.

### **Scenario 1: Minimale uitbreiding: ROK**

In november 2018 wordt een besluit verwacht over het ROK en het daarbij behorende budget en dan zal de daadwerkelijke impact duidelijk worden. Dit kan variëren van gelijk blijven tot verdubbeling van het aantal benodigde fte op toezicht en aanpalende terreinen.

We hanteren hierbij de volgende uitgangspunten:

- Gemeenten blijven ongeveer dezelfde werkprogramma's en werkzaamheden bij de ODZOB neerleggen als nu. Dit betekent 40% basistaken en 60% verzoektaken.
- Het ROK zorgt voor een toename van het aantal fte op het gebied van toezicht (incl. de aanpalende werkzaamheden op het juridische vlak en (strafrechtelijke) handhaving en procedures, ondermijning, zeer zorgwekkende stoffen, et cetera).

*Voor dit scenario gaan we voorlopig uit van 5 tot 15 fte extra. In november valt de definitieve beslissing en wordt de werkelijke impact van het ROK op het aantal fte duidelijk.*

*Mogelijke uitbreiding: circa 5 tot 15 fte, extra omzet 2020: ca. € 0,6 tot € 1,9 miljoen.*

### **Scenario 2: Doorzetten trends/ontwikkelingen**

De afgelopen jaren hebben we een uitbreiding gezien van de werkzaamheden op het gebied van diverse vakgebieden. Daarnaast zien we een aantal ontwikkelingen op ons afkomen en vragen onze deelnemers om ondersteuning bij hun taken. Al deze trends en ontwikkelingen kunnen impact hebben op de werkzaamheden die de gemeenten uitbesteden aan de ODZOB. Het gaat hierbij om trends en ontwikkelingen op het gebied van bouwen, geur/lucht/geluid, veehouderijen, juridisch werk, duurzaamheid/energie/klimaat/circulaire economie en asbest,

*Scenario 2 totaal. Mogelijke uitbreiding: ca. 12 tot 24 fte, extra omzet 2021: € 1,5 tot € 3 miljoen*

Opmerking: van een aantal vakgebieden is het gezien de onzekerheden die er zijn, niet mogelijk om een scenario voor de middellange termijn op te nemen. Hoogstwaarschijnlijk gaat het hier om een tijdelijke toename (op de korte termijn) van werk of zijn er ontwikkelingen die zorgen voor mogelijke uitbreiding en ontwikkelingen die zorgen dat er minder personeel nodig is. Voor deze vakgebieden geldt dat hier de komende tijd de vinger aan de pols gehouden moet worden. Dit betreft de volgende vakgebieden: Vergunningen (zowel agrarisch als industrieel), grondwater, welstand/monumenten, bodem, saneringen, ontgrondingen en zwemwater.

### *Overhead*

*Uitbreiding afhankelijk van de bovengenoemde ontwikkelingen: ca. 1,3 tot 10 fte (gedekt door productieve uren)*

### **Scenario 3: (lange termijn) Omgevingswet**

De Omgevingswet brengt op de lange termijn veranderingen met zich mee, maar ook nog veel onzekerheden. Op termijn zorgt Omgevingswet voor nog meer integraliteit en uitbreiding van het RO-werk.

Voor het totale aantal fte's is het nog onduidelijk of dit consequenties heeft. De verwachting is wel dat dit veranderingen met zich meebrengt in de rol en competenties van de vergunningverleners (en specialisten).

*Mogelijke uitbreiding aantal fte: onbekend, extra omzet 2021: onbekend*

- **Invoering Wet Normalisering Rechtspositie ambtenaren**  
Volgens de huidige planning gaat de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) 1 januari 2020 in werking. Voorlopig wordt het in werking gaan van de wet centraal voorbereid door de VNG. In de dagelijkse praktijk zal er relatief weinig veranderen als gevolg van de wet. De ODZOB sluit vanaf 2020 een tweezijdig arbeidscontract af met een medewerker in plaats van dat hij of zij een eenzijdig aanstellingsbesluit neemt. Bij arbeidsgeschillen vervalt de afwijkende rechtsgang van ambtenaren. Net als in de marktsector gaat de kantonrechter hier voortaan over. Ook het systeem rond ontslag verandert: de overheidswerkgever kan straks in de meeste gevallen pas tot ontslag overgaan na tussenkomst van het UWV of de kantonrechter. In 2019 zullen de noodzakelijke voorbereidingen getroffen worden om per 1 januari 2020 de WNRA te implementeren.

#### **2.3.6 Uitvoering van de taken**

Als uitvoeringsorganisatie staat de ODZOB voor de uitvoering van de door de deelnemers verstrekte opdrachten in de vorm van basistaken, verzoektaken en het collectief programma op het gebied van de fysieke leefomgeving. Prioritering van inzet vindt plaats op basis van de uitgangspunten en inhoudelijke uitdagingen van het concernplan en deze kadernota.

Het volume aan opdrachten van deelnemers neemt jaarlijks toe; niet alleen doordat diverse deelnemers nu de laatste basistaken zullen overdragen, maar ook in de sfeer van de verzoektaken. Diverse deelnemers leggen principieel alle opgaven in het domein van de fysieke leefomgeving, waar zij zelf geen capaciteit voor hebben (of waar zij niet kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria), bij de ODZOB neer als "preferred supplier". Enerzijds omdat zij erop vertrouwen dat ODZOB de benodigde expertise in huis heeft en omdat medewerkers van ODZOB vertrouwd zijn met de maatschappelijke opgaven van de betreffende deelnemer ("weten wat er speelt"), maar ook omdat inkopen bij ODZOB betekent dat aanbestedingstrajecten niet nodig zijn.

De groei in opdrachtvolume leidt wel tot herijking van de werkafspraken die met de deelnemers zijn gemaakt over de wijze van uitvoering van taken. Inmiddels hebben de 22 deelnemers een dermate rijk geschakeerd palet aan mandaat en machtiging afgesproken met ODZOB, dat hier knelpunten gaan ontstaan in de bedrijfsvoering en daarmee in de kwaliteitsborging. Immers, in de processen kunnen deze vele varianten niet ingericht worden. In de komende periode zullen met de deelnemers nieuwe afspraken gemaakt moeten worden over het terugbrengen van het aantal variaties in dit soort werkafspraken.

## 3 Financiële uitgangspunten

### 3.1 Inleiding

De in voorgaande hoofdstukken beschreven ontwikkelingen en speerpunten vertalen zich in financiële consequenties voor de begroting. In deze paragraaf worden de voor begroting 2020 te hanteren financiële uitgangspunten en financiële consequenties van voornoemde ontwikkelingen voor zover bekend benoemd. Belangrijkste uitgangspunt voor de begroting 2020 (en de meerjarenraming 2021-2023) is steeds dat baten en lasten in evenwicht zijn, zodat meerjarig een sluitende begroting wordt gewaarborgd.

### 3.2 Baten

- Op basis van de in de voorgaande hoofdstukken beschreven ontwikkelingen en speerpunten zijn in de werkconferentie van 27 september een aantal scenario's besproken op basis waarvan uitgangspunten voor de begroting zijn benoemd. Voor zover mogelijk en bekend worden de consequenties voor de baten verwerkt in de begrote posten voor de werkprogramma's van de diverse deelnemers dan wel in de verzamelpost "Inkomsten uit extra opdrachten deelnemers buiten het werkprogramma".
- Werkprogramma's
  - Voor de baten uit werkprogramma's wordt een stijging verwacht t.o.v. de oorspronkelijke begroting 2019. Ontwikkelingen die aan deze verwachting ten grondslag liggen zijn:
    - toename (basis)taken gemeenten als gevolg van:
      - ROK  
toename van werkzaamheden als gevolg van introductie Regionaal operationeel kader T&H (ROK) Afhankelijk van de besluitvorming over dit onderwerp in de vergadering van het Algemeen Bestuur van november zal de impact variëren. In de begroting zal een raming opgenomen worden overeenkomstig de besluitvorming;
      - doorzetting van trends dat:
        - gemeenten steeds meer bouwtaken neerleggen bij de ODZOB;
        - als gevolg van mondiger burgers en betere technische mogelijkheden de hoeveelheid werk op het gebied van geluid, lucht en geur toeneemt;
        - Vergunningverleners en toezichthouders als gevolg van verdere professionalisering van de ODZOB vaker en eerder juristen inschakelen ter voorkoming van problemen in een later stadium;
        - De ontwikkelingen binnen de Agrofoodsector veel impact hebben op de werkzaamheden van de ODZOB;
        - Ook andere ontwikkelingen zoals de nieuwe klimaatwet en het Klimaatakkoord maar ook de ontwikkelingen op het gebied van asbestsaneringen van invloed zijn op de werkzaamheden van de ODZOB; heeft vrijwel zeker als consequentie dat de omvang van de opdrachtverlening door de deelnemers zal toenemen. Op dit moment is nog niet duidelijk wat die omvang zal zijn. Een eerste indicatie zal mogelijk af te leiden zijn uit de momenteel nog door de deelnemers op te geven werkprogramma's 2019.
    - Daarnaast zijn er nog een enkele inhoudelijke aandachtspunten die nog onvoldoende uitgekristalliseerd zijn, maar waarvan het niet de verwachting is dat deze leiden tot afname van werkzaamheden. Het overgangsrecht bepaalt een groot deel van de werkzaamheden en heeft consequenties voor de capaciteit. Op lange termijn zorgt de omgevingswet voor minder bodembeschikkingen. De consequenties van de Inpassingswet zijn voor de bodemwerkzaamheden nog onduidelijk. Ten aanzien van

ontgrondingen zorgt onduidelijkheid over vergunningplicht Omgevingswet en nog uit te werken vrijstellingen voor onzekerheid. De eventuele financiële consequenties hiervan zijn dan ook nog niet meegenomen in deze kadernota.

Het is gebruikelijk dat de ODZOB de omzet voor de werkprogramma's raamt op basis van de werkprogramma's van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Deze werkprogramma's worden aangepast voor de verwachte tariefontwikkeling en eventueel gecorrigeerd voor niet structurele posten die volgens de betreffende deelnemer in de genoemde werkprogramma's zijn opgenomen. Daarnaast kunnen deelnemers ook aangeven dat er in 2020 additionele posten verwacht worden die nog niet in de werkprogramma's van 2019 waren voorzien, maar die naar verwachting wel spelen in 2020.

Ook voor begroting 2020 zal de raming voor baten uit werkprogramma's gebaseerd worden op de werkprogramma's 2019 (gecorrigeerd voor tariefaanpassingen), tenzij in overleg met de betreffende deelnemer vooraf overeengekomen is dat hiervan om gegronde redenen afgeweken dient te worden. E.e.a. indien en voor zover passend binnen de regelgeving van de DVO's. Mochten de werkprogramma's 2019 en de daarop door de deelnemers aangegeven aanvullingen naar de mening van het Dagelijks Bestuur in onvoldoende mate de consequenties van bovengeschetste ontwikkelingen weerspiegelen, dan zal het DB ter compensatie zelf een correctie doorvoeren in de begrote posten voor werkprogramma's dan wel in de post omzet buiten werkprogramma's, opdat de totale begroting een reëel beeld geeft van de gezien de geschetste ontwikkelingen (minimaal) te verwachten baten. Richting gevend daarbij zal zijn de actuele bezetting van de ODZOB per ultimo 2018.

- Inkomsten uit collectieve taken

- Samen met en voor al zijn 22 partners (provincie Noord-Brabant en 21 gemeenten) in de regio zorgt de ODZOB voor een balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving. Dat doen ODZOB en partners op een manier dat grenzen worden overwonnen, onbekende terreinen worden ontdekt, nieuwe verbindingen worden gelegd en bovenal taken adequaat worden uitgevoerd. Samen ontdekken we hoe het verschil te maken. Het betreft projecten die voor de gezamenlijke deelnemers uitgevoerd worden en projecten die de ODZOB verder moeten brengen dan het louter in stand houden van het "going concern". Sinds begrotingsjaar 2018 zijn de collectieve taken als apart programma opgenomen in de begroting.
- Het kader voor de collectieve vraag wordt éénmaal per 4 jaar door het AB vastgesteld. Binnen deze kaders stelt het DB een meerjarenprogramma op hoofdlijnen vast. Het onderliggende programma wordt in nauw overleg met (een delegatie uit) het Opdrachtgeversplatform door de directeur opgesteld.
- Tenzij het AB of het DB anders besluit, wordt de omvang voor de begroting 2020 gebaseerd op de omvang van begroting 2019 (€ 1,186 mln.), gecorrigeerd voor indexering conform Beleidsnotitie Kaders P&C documenten van de 4 regionale GR-en.
- De verdeelsleutel die op dit gecombineerde budget wordt toegepast om de kosten toe te rekenen is conform het voorstel "Kaders collectieve taken 2018-2021". Dit betekent dat het percentage dat elke deelnemer bijdraagt in het geheel, gelijk blijft aan voorgaande jaren. Op dit moment wordt onderzocht of er aanleiding is om de verdeelsleutel te herzien.

- Inkomsten uit extra opdrachten deelnemers buiten het werkprogramma

Deze inkomsten zullen geraamd worden op basis van realisatiecijfers 2017, 2018 en begroting 2019 (inclusief begrotingswijzigingen). Deze raming zal gecorrigeerd worden voor:

- De meest recente inzichten van de accountmanagers;
- De tariefaanpassing begroting 2020 t.o.v. begroting 2019;



- De raming van de consequenties van de onder het kopje werkprogramma's genoemde ontwikkelingen indien en voor zover deze naar de mening van het DB onvoldoende tot uitdrukking komen in de werkprogramma's 2019 en daarop aangegeven aanvullingen. Orde van grootte: realisatie 2017 € 3,2 mln. Begroting 2019: € 3,0 mln.
- Inkomsten uit opdrachten van derden
  - Op basis van realisatiecijfers 2017, 2018 en begroting 2019. Tevens aanpassing aan de hand van meest recente inzichten accountmanager.
  - Gecorrigeerd voor tariefsaanpassingen.
  - Orde van grootte realisatie 2017 1,16 mln. en begroting 2019: € 1,26 mln.

### 3.3 Lasten

- Circa 80 tot 90% van de kosten bestaat uit personeelskosten. Personeelskosten worden o.m. berekend op basis van:
  - uitgangspunten SBK;
  - de meest recente inzichten omtrent bezetting, actuele salarissen en inzichten omtrent salarisontwikkeling (cao, premies, periodieken, jubileumuitkeringen);
  - aanvulling inhuurkosten o.b.v. verschil workload vs actuele bezetting; streven is 20% flexibele schil (payroll, inhuur, detachering) ten opzichte van 80% vaste bezetting. De actuele situatie is weergegeven in Bestuursrapportage II 2018: de flexibele schil bedraagt eind augustus 2018 25% van de totale bezetting;
  - indexering.
- Overige kosten
  - De meest recente inzichten omtrent ontwikkeling van de overige kosten (huur op basis van laatste stand huurcontract, servicekosten, ICT-licenties etc.).
  - Afschrijvingen o.b.v. activabestand + investeringen + vervangingsinvesteringen.
  - Indexering.

### 3.4 Indexering

Conform Beleidsnotitie Kaders P&C documenten van de 4 regionale GR-en worden de collectieve budgetten zoals "collectieve taken" en "intensiveringsbudget" geïndexeerd volgens de in de betreffende nota overeengekomen methodiek. Dit betekent dat voor de indexering van de budgetten voor collectieve taken en intensiveringsbudget gebruik gemaakt wordt van de indexen uit de Macro Economische Verkenning 2018, welke gepubliceerd worden in september 2018. De volgende indexen worden toegepast:

○ Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC):	1,6.%
○ Loonvoet sector overheid	3,4.%
○ Gewogen bedraagt dit percentage:	3,1.%

### 3.5 Tarieven

Tarief wordt berekend o.b.v.:

- Meest recente inzichten omtrent ontwikkeling van kosten zoals opgenomen in begroting. Gezien de te verwachten loon- en prijsstijgingen zal dit tot een (geringe) tariefstijging leiden.
- 1340 declarabele uren per productieve medewerker.
- Normatieve bezetting van 20% overhead personeel.
- Het uitgangspunt dat de ODZOB kostendekkend werkt en dat geen exploitatietekort of overschot wordt behaald in 2020. Mocht in de loop van het jaar een overschot worden verwacht dan zal conform de bepaling in de Financiële verordening dit voorafgaand aan de resultaatbepaling leiden tot een hercalculatie van de in rekening gebrachte tarieven.

### **3.6 Investerings**

Op dit moment is beperkt zicht op de investeringsbehoeften die voortvloeien uit de werkzaamheden en activiteiten in het kader van de omgevingswet. Vooralsnog wordt in de begroting uitgegaan van een investeringsniveau dat behoort bij de afschrijvingslasten zoals die nu in de meerjarenraming zijn opgenomen. M.a.w. het activabestand wordt in stand gehouden.

### **3.7 Weerstandsvermogen**

Op dit moment is het weerstandsvermogen volgens de overeengekomen methodiek op orde. Volgens de huidige methodiek is het gewenste weerstandsvermogen middels een staffel gekoppeld aan de omzet. Mogelijk dient als gevolg van de in de begroting voorziene omzetgroei een andere streefwaarde voor het weerstandsvermogen gehanteerd te worden. Mocht de risico-inventarisatie van de ODZOB uitwijzen dat de verwachtingswaarde van de risico's hoger is dan de algemene reserve, dan zal dit in de begroting vermeld worden, zodat deelnemers met dit onafgedekte risico rekening kunnen houden bij de bepaling en afdekking van hun eigen risico's.

### **3.8 Vennootschapsbelasting (VPB)**

Bij het opstellen van deze kadernota is er nog steeds discussie met de fiscus omtrent de VPB-heffing. De laatste ontwikkelingen wijzen in de richting dat de ODZOB tegen de eerdere verwachtingen in toch in beperkte mate VPB-plichtig is. In de begroting zal rekening gehouden worden met de op dat moment bekende stand van zaken.